

T.C.
TARSUS BELEDİYESİ
KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ
DIŞ / İÇ KAYNAKLI DÖKÜMANLAR
TS-EN-ISO 9001:2008

MİKROBİYOLOJİ LABORATUVARI ÇALIŞMA TALİMATI (SİMD-TL-08)

1.0 MAKSAT KAPSAM

Tüm mikrobiyoloji laboratuvarı personelinin (tam gün ve part-time çalışanlar, işçi veya sözleşmeli-ler, misafir araştırmacılar, öğrenciler, stajyerler, ziyaretçiler v.b. dahil) Belediye Kanunu, İş Kanunu ve ilgili mevzuata göre hazırlanmış talimatlar doğrultusunda; çalışma esnasında karşılaşılabilecek her türlü risk hakkında bilgilendirilmesi ve personelin de (bu talimatlara) uyması gereklidir.

2.0 SORUMLULAR

Çevre Sağlığı Yöneticiliği Mikrobiyoloji laboratuvar personeli ve misafir araştırmacılar, öğrenciler, stajyerler.

3.0 UYGULAMA

3.1. Çalışma Sırasında Dikkat Edilmesi Gereken Kurallar

3.1.0. Mikrobiyoloji laboratuvarında kontaminasyon tehlikesi her zaman vardır. Çünkü mikroorganizmalar el lerde, deride, boğazda, burunda, dokunulan tüm yüzeylerde, havada, içilen ve kullanılan suda, hemen her yerde bulunabilirler .Bulaşıcı ve toksik maddeler genellikle çok tehlikelidir. Bu nedenle dikkat ve itina gerekir. Laboratuvarda bazı maddeler bilgisizce kullanılırsa yalnızca hata yapan kimse için değil, etrafındakiler için de tehlikeli olabilir

3.1.1.Çalışmaların yapıldığı masa temiz ve düzenli tutulmalıdır. Sadece laboratuvar el kitabı, laboratuvar defteri ve gerekli laboratuvar materyali çalışma alanına getirilmelidir. Çanta, kitap gibi eşyalar çalışma alanından uzak tutulmalıdır.

3.1.2.Mikrobiyoloji laboratuvarının tehlikelerden en iyi korunma şekli "Pratik olarak iyi laboratuvar tekniğinin (GLP) uygulanmasıyla olmaktadır".

3.1.3- Çalışmalar her zaman alev altında yapılmalıdır. Bunzen beki veya alkol lambası bu amaçla kullanılabilir. Bu şekilde mikroorganizmaların çevreye yayılması önlenir. Böylece hem çalışana hem de çalışma ortamına bulaşma önlenmiş olur.

3.1.4- Steril edilmiş, ağzı pamuk ya da kapak ile kapatılmış cam eşyalar hem açılırken, hem de kapatılırken alevden geçirilmelidir. . Alev tüpün ağzındaki herhangi bir mikroorganizmayı elimine ettiği gibi, hem de dış kısımda hava akımı yaratarak kontaminasyon şansını azaltır.

3.1.5- Çalışma yapılan ortamın canlı bakteri / spor taşıyan aerosoller ile kontamine olmasından kaçınılmalıdır. Aerosol; havada yayılmış çok küçük (invisable) katı veya sıvı partiküllerden oluşur. Aerosoller, kabarcıklar patladığında, bir sıvı diğerine eklendiğinde veya bir damla sıvı katı yüzeye düştüğünde oluşurlar (bu olaylar bakteriyolojik işlemlerde daima vardır). Birkaç mikrometreden de küçük olabilen

HAZIRLAYANLAYAN Sağlık İşleri Müdürü Yıldız ÖZBEY YARPUZ		ONAY Belediye Başkan Yardımcısı Hüseyin BORO	
Form No: KYMD - FR - 05	Doküman No: KYS - 06	Rev. no ve tarihi: 00 / 01.06.2010	SAYFA NO: 1 / 3

T.C.
TARSUS BELEDİYESİ
KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ
DIŞ / İÇ KAYNAKLI DÖKÜMANLAR
TS-EN-ISO 9001:2008

bu partiküller havada süspansen olarak bir süre kalabilirler. Yani aerosoller potansiyel enfeksiyon kaynaklarıdır.

3.1.6- Transfer iğne ve özeleri kullanmadan önce ve kullandıktan sonra akkor haline gelinceye kadar ateşte tutulmalıdır. Özenin uzunluğu halka dahil 50 mm den uzun olmamalı ve öze teli ısıya dayanıklı bir sapa tutturulmalıdır.

3.1.7-Çalışmalar sırasında kullanılan öze gibi aletler yerine konmadan önce alevde tutularak kızıl derecede yakıldıktan sonra yerine konmalıdır.

3.1.8- Kültür tüplerinin tıpa veya kapakları çıkarılırken tüplerin ağızları alevden geçirilmeli, tüp kapakları ve tıplar masaların üzerine rast gele konmamalı tüplüklerde muhafaza edilmelidirler.

3.1.9- Çalışma ortamı her türlü hava akımından uzak olmalıdır. Çalışırken laboratuvar kapı ve pencereleri kapalı tutulmalıdır.

3.1.10-Laboratuvarda yüksek sesle konuşulmamalı, gereksiz ve ani hareketlerden kaçınılmalıdır.

3.1.11- Bulaşıcı ve toksik maddeler ile mikroorganizma kültürleri ağız ile çekilmemeli bunun yerine otomatik pipet ya da lastik bir puar kullanılmalıdır.

3.1.12- Pipet kullanılması durumunda ise, pipetler kullanılmadan önce ağız kısımlarına pamuk yerleştirilerek sterilize edildikten sonra kullanılmalıdır.

3.1.13-Pipetleme yapılırken kesinlikle üflenmemelidir

3.1.14- Ellerde kesik, yara ve benzeri durumlar varsa bunların üzeri su geçirmez bir bantla kapatıldıktan sonra ya da su geçirmez eldiven giyildikten sonra çalışmaya başlanmalıdır.

3.1.15-İçinde kültür bulunan tüp ve Petri kutuları açık olarak masa üzerinde bırakılmamalıdır.

3.1.16-Petri kutularının kapakları özenin girebileceği kadar açılmalı ve en kısa sürede kapatılmalıdır. Tüplerin ağız hiç bir zaman çalışandan tarafa ağız açık olarak tutulmamalıdır.

3.1.17- Kültürler önlük cebinde ve benzeri yerlerde taşınmamalıdır.

3.1.18- Laboratuvarda bulunan hiç bir şey ağza alınmamalı, eller, kâğıt, kalem vb. göze, yüze ve ağza değdirilmemeye çalışılmalıdır. Mikroorganizmalarla çalışıldığı hiç bir zaman unutulmamalıdır.

3.1.19- Etil alkol gibi yanıcı tutuşturucu maddeler Bunzen beki veya alkol lambası alevi çevresinden uzak tutulmalıdır.

3.1.20- Çalışma sırasında; deri bulaşmışsa %70'lik etanol ile silindikten sonra sabun ile yıkanmalıdır. Ağız bulaşması durumunda, ağız bol su ile çalkalanarak hastaneye gidilmelidir. Göze bir şey sıçarsa hemen bol su ile yıkayarak hastaneye gidilmelidir. Göz asla ovuşturulmamalıdır. Elbiseler bulaşırsa hemen çıkarılarak dezenfekte edilmeli mikroorganizmaların yayılması önlenmelidir.

HAZIRLAYANLAYAN Sağlık İşleri Müdürü Yıldız ÖZBEY YARPUZ		ONAY Belediye Başkan Yardımcısı Hüseyin BORO	
Form No: KYMD - FR - 05	Doküman No: KYS - 06	Rev. no ve tarihi: 00 / 01.06.2010	SAYFA NO: 2 / 3

T.C.
TARSUS BELEDİYESİ
KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ
DIŞ / İÇ KAYNAKLI DÖKÜMANLAR
TS-EN-ISO 9001:2008

3.1.21-Yere veya çalışma masasının üzerine herhangi bir kültür sıvısı damladığında veya döküldüğünde ya da kültür kabı kırıldığında hemen dökülen yerin üzeri önce pamukla örtülür, daha sonra pamuğun üzerine uygun bir dezenfektan (örneğin %10'luk hipoklorit çözeltisi ile) madde dökülerek belli bir süre (15-30 dakika) bekletilir ve silinerek temizlenir.

3.1.22-Laboratuvarda bulunan kimyasalların tadına bakılmamalıdır.

3.1.23- Zehirli buharları ve gazları solumaktan kaçınılmalı ve bu tür maddeler ile çalışırken çeker ocak kullanılmalıdır

3.1.24-Bütün kültür materyalleri ve kimyasallar düzgün bir şekilde etiketlenmelidir. Asla etiketler dil ile ıslatılmamalıdır.

3.2. Çalışma Sonrasında Dikkat Edilmesi Gereken Kurallar

3.2.1-Çalışma bitiminde tekrar kullanılacak malzemeler (kirli tüp, erlen, beher, pipet, Petri kutusu, lam, lamel vb.)

çelik kova gibi uygun bir kap içinde toplanarak önce steril edilir daha sonra yıkanarak saklanır.

Bu malzemeler kullanılmadan önce tekrar steril edilmesi gerekmektedir.

3.2.2- Çalışma bittikten sonra kontamine olmuş malzemeler direkt olarak çöp kutusuna kesinlikle atılmamalı, otoklava konulmak üzere uygun şekilde toplama kaplarına konulmalıdır. Çöpler tıbbi atık konteynerine konulmalıdır.

3.2.3- Mikroskopların kullanımlarından sonra mikroskop oküleri uygun bir dezenfektan ile temizlenmelidir. Bu şekilde konjunktivitis ve benzeri enfeksiyonların yayılmaları önenebilir.

3.2.4-Çalışma bitiminde laboratuvarı terk etmeden önce basınçlı kaplar, havagazı muslukları ve mikroskop lambalarının kapalı olduğu kontrol edilmeli.

3.2.5-Kültür sıvıları kesinlikle lavabolara dökülmemeli, bu sıvılar mutlaka içinde dezenfektan bulunan kaplara dökülmelidir.

3.2.6-Laboratuvar çalışması sonunda gerekli raporlandırmalar yapılmalı.

HAZIRLAYANLAYAN
Sağlık İşleri Müdürü
Yıldız ÖZBEY YARPUZ

ONAY
Belediye Başkan Yardımcısı
Hüseyin BORO